Adı Soyadı:	Sınıfı:	No:	Puan:

2026–2027 Eğitim–Öğretim Yılı · 5. Sınıf Matematik · Efsane Set

1. Dönem 1. Yazılı Deneme Sınavı

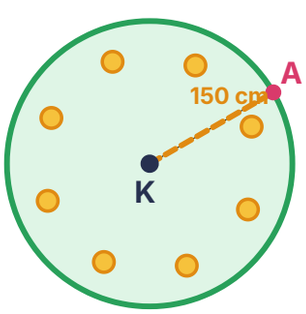
Yazılı Pusulası tarafından son 3 yılın MEB soruları yapay zekâ ile analiz edilerek hazırlanmıştır; **MEB sorusu değildir.** Konu dağılımı: MEB ÖDSGM 2026-2027 1. dönem konu-soru dağılım tablosu (1. ortak yazılı). Toplam 100 puan.

🔎 **Bu deneme nasıl hazırlandı? Son 3 yılın 377 MEB yazılı sorusu ve 2026-2027 konu-soru dağılım tablosu analiz edildi.**

Konu	377 MEB sorusunda (yazılı + Yazılıya Hazırlanıyorum + İOKBS)	2026-2027 tablosu (Senaryo 1·2·3·4·5)
Geometrik çizim araçları ve çember	6	1 · 1 · 1 · 1 · 1
Doğrular: paralel, dik, kesişen	18	1 · 1 · 0 · 1 · 1
Açı ölçme (açıölçer)	10	1 · 1 · 2 · 2 · 2
Doğruların oluşturduğu açılar	3	1 · 1 · 2 · 1 · 2
Çokgen nedir?	7	1 · 1 · 1 · 1 · 1
Çokgenlerin özellikleri	17	1 · 2 · 1 · 0 · 0
Kesişen çemberler ve üçgen	4	1 · 0 · 0 · 0 · 0
Geometri dışı konular	312	0 · 0 · 0 · 0 · 0

Dikkat: Analiz edilen 377 MEB sorusunun 65'i geometri; bu yılki tabloda ise 1. yazılının **tamamı geometri** (her senaryoda 7 soru). En çok soru **açı ölçmeden** (5 senaryoda toplam 8) ve **doğruların oluşturduğu açılardan** (7) geliyor; bu sette bu iki konuya **9 soru** ayrıldı.

1 Bahçıvan Hasan Amca, daire biçiminde bir çiçek tarhı yapmak için K noktasına bir kazık çaktı. Kazığa bağladığı **150 cm** uzunluğundaki ipin ucuna bir çubuk bağladı ve ipi hep gergin tutarak çubukla toprağa bir çizgi çizdi. (5 puan)

a) Gergin ip [KA], çizilen çemberin hangi elemanını gösterir?

.....

b) Tarhın sınırında, K'dan geçen bir doğru üzerindeki karşılıklı iki nokta arasındaki uzaklık kaç cm'dir? Nasıl bulduğunuzu açıklayınız.

.....

c) Hasan Amca'nın yöntemi hangi çizim aracıyla aynı şekilde çalışır? Kazık ve çubuk bu aracın hangi kısımlarına karşılık gelir?

.....

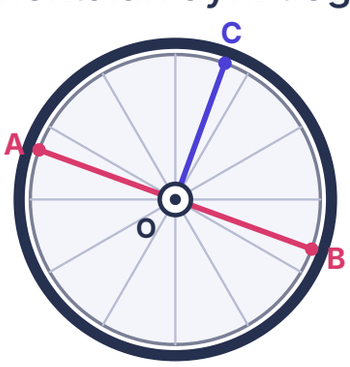
2 Defne'nin kalemliğinde **cetvel, gönye, pergel ve açıölçer** var. Defne aşağıdaki çizimleri sırayla yapacak. (5 puan)

Çizim	Kullanılacak araç
a) 5 cm uzunluğunda bir [AB] çizmek	
b) A noktasından [AB]'ye dik bir doğru çizmek	
c) B merkezli, 2 cm yarıçaplı bir çember çizmek	
d) [AB ile 65°lik bir açı oluşturan bir ışın çizmek	

e) c adımında çizilen çember [AB]'yi C noktasında kesiyor. |AC| kaç cm'dir? Açıklayınız.

.....

3 Kaan, bisikletinin tekerleğini inceliyor. Tekerleğin göbeği O, tellerden biri [OC]'dir ve |OC| = **30 cm**'dir. A, O ve B noktaları aynı doğru üzerindedir. (5 puan)

a) [OC] tekerleği oluşturan çemberin hangi elemanıdır?

.....

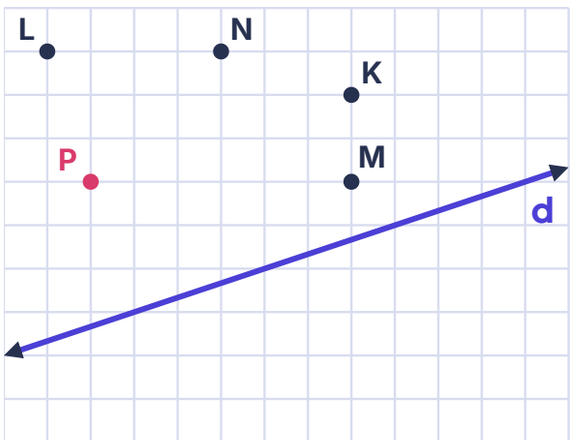
b) [AB] çemberin hangi elemanıdır? |AB| kaç cm'dir?

.....

c) Kaan, tekerleğin modelini defterine çapı **6 cm** olacak şekilde pergelle çizecek. Pergelini kaç cm açmalıdır? Açıklayınız.

.....

4 Bir şehir planında d doğrusu ana caddeyi göstermektedir. Planlamacı, P noktasından başlayan iki yeni sokak çizecek: biri ana caddeye **paralel**, diğeri ana caddeye **dik** olacak. *(Kareli zemindeki noktalar K, L, M, N'dir.)* (5 puan)

a) P noktası hangi noktayla birleştirilirse d'ye paralel bir doğru elde edilir? Sembolle gösteriniz.

.....

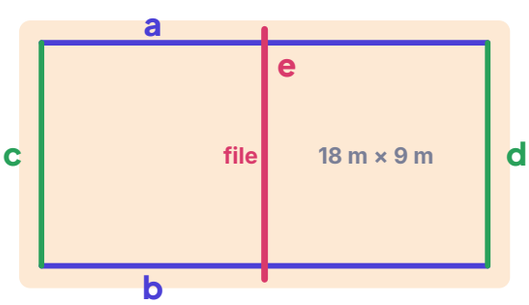
b) P noktası hangi noktayla birleştirilirse d'ye dik bir doğru elde edilir? Sembolle gösteriniz.

.....

c) PM doğrusu ile d doğrusunun birbirine göre durumunu yazınız ve nedenini açıklayınız.

.....

5 Okul bahçesindeki dikdörtgen biçimli voleybol sahasının çizgileri a, b, c, d ve file çizgisi e ile gösterilmiştir. (5 puan)

a) a ve b çizgilerinin birbirine göre durumunu sembolle gösteriniz.

.....

b) c ve a çizgilerinin birbirine göre durumunu sembolle gösteriniz.

.....

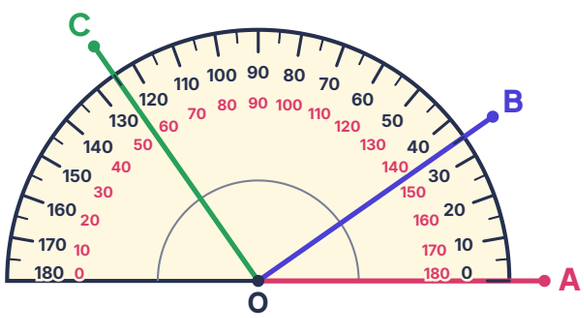
c) Ayşe: "c ve e çizgilerinin ikisi de a'ya dik olduğu için c ile e birbirine paraleldir." diyor. Ayşe haklı mıdır? Açıklayınız.

.....

d) Sınıfınızda veya sokakta gördüğünüz, birbirine paralel iki çizgiye bir örnek yazınız.

.....

6 Kerem, açıölçerin merkezini O noktasına, sıfır çizgisini [OA ışını üzerine yerleştirdi. Açıölçerde **iki sıra** sayı vardır: dış sıra sağdan, iç sıra (pembe) soldan 0 ile başlar. (5 puan)

a) m(AOB) kaç derecedir? Hangi sıradaki sayıları kullandığınızı açıklayınız.

.....

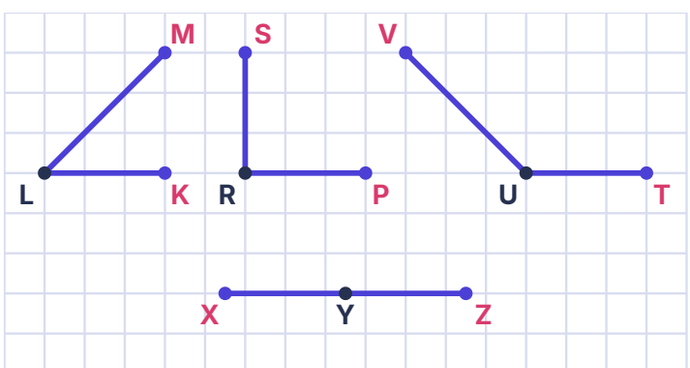
b) Kerem m(AOB) = 145° yazdı. Kerem'in hatasını açıklayınız.

.....

c) m(BOC) ve m(AOC)'yi bulunuz; her birinin türünü (dar, dik, geniş) yazınız.

.....

7 Kareli zemine KLM, PRS, TUV ve XYZ açıları çizilmiştir. *(Açıların köşeleri L, R, U ve Y noktalarıdır.)* (5 puan)

a) Açıların ölçülerini açıölçerle ölçerek sembolle yazınız.

m(KLM) = ... m(PRS) = ... m(TUV) = ... m(XYZ) = ...

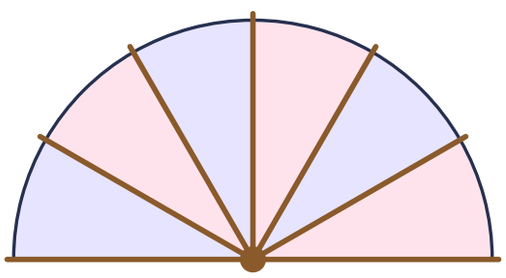
b) Her açının türünü (dar, dik, geniş, doğru açı) yazınız.

.....

c) Ölçüleri toplamı bir doğru açının ölçüsüne eşit olan iki açıyı yazınız.

.....

8 Elif'in yelpazesi birbirine eş **6 dilimden** oluşuyor. (5 puan)
Yelpaze tamamen açıldığında en dıştaki iki çubuğu bir doğru üzerinde duruyor.

tamamen açık yelpaze

a) Bir dilimin oluşturduğu açı kaç derecedir? Açıklayınız.

.....

b) Elif yelpazesinin yalnızca 4 dilimini açtı. Oluşan açının ölçüsünü ve türünü yazınız.

.....

c) Dik açı oluşması için kaç dilim açılmalıdır?

.....

d) Dar açı oluşması için en fazla kaç dilim açılabilir?

.....

9 Mert bir açıyı ölçerken açıölçerin merkezini açının köşesine değil, kollardan birinin ortasına yerleştirdi. Sıfır çizgisini de açının hiçbir koluyla çakıştırmadı ve okuduğu sayıyı açının ölçüsü olarak yazdı. (5 puan)

a) Mert'in yaptığı iki hatayı yazınız. Açıölçerle bir açının nasıl doğru ölçüleceğini adım adım açıklayınız.

.....

.....

b) Mert açıyı doğru ölçünce 70° buldu. Bu açının türünü yazınız. Ölçüsü bu açının 2 katı olan açının türü nedir?

.....

10 Öğretmen, [OA ışını ile **120°**lik bir açı çizilmesini istedi. Çizim adımları karışık olarak verilmiştir: (5 puan)

I. Açıölçer üzerinde 120 sayısının hizasına bir B noktası işaretlenir.
II. Açıölçerin merkezi O noktasına yerleştirilir.
III. O ile B noktası cetvelle birleştirilerek [OB çizilir.
IV. Açıölçerin sıfır çizgisi [OA ışını ile çakıştırılır.

a) Adımları doğru sıraya koyunuz.

.....

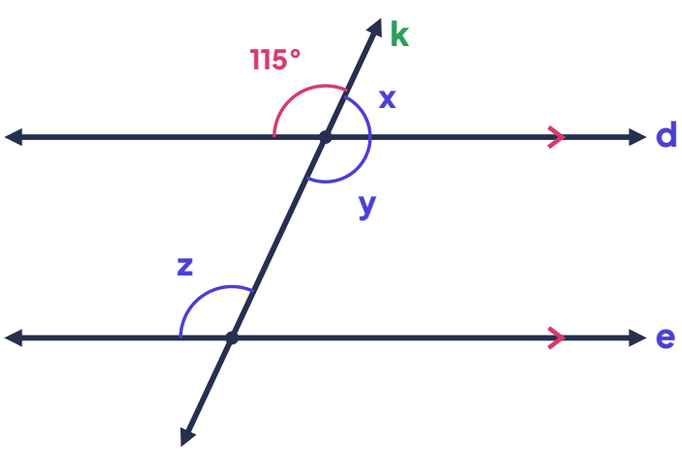
b) Elif, B noktasını yanlışlıkla açıölçerin diğer sırasındaki 120'nin hizasına koydu. Elif'in çizdiği açının ölçüsü ve türü nedir? Neden?

.....

c) Elif'in çizdiği açının ölçüsü ile istenen açının ölçüsünün toplamı kaç derecedir?

.....

11 Bir hemzemin geçitte birbirine paralel d ve e rayları, k yolu tarafından kesiliyor (d ∥ e). Yol ile üstteki ray arasındaki açılardan birinin ölçüsü **115°**dir. (5 puan)

a) x açısının ölçüsünü bulunuz. 115°lik açı ile x açısı nasıl açılardır?

.....

b) y açısının ölçüsünü bulunuz ve 115°lik açının nesi olduğunu yazınız.

.....

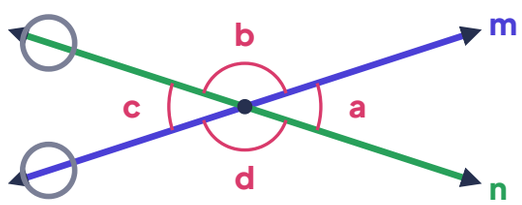
c) z açısının ölçüsünü bulunuz. Nasıl bulduğunuzu açıklayınız.

.....

d) x + z kaç derecedir?

.....

12 Bir makasın ağızları m ve n doğrularıyla modellenmiştir; doğrular O noktasında kesişiyor ve a, b, c, d açılarını oluşturuyor. **b açısının ölçüsü, a açısının ölçüsünün 4 katıdır.** (5 puan)

a) a ve b açılarının ölçülerini bulunuz. Çözüm yolunuzu gösteriniz.

.....

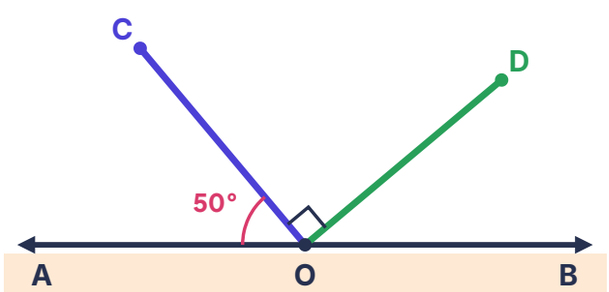
b) c ve d açılarının ölçülerini yazınız ve nedenini açıklayınız.

.....

c) a, b, c ve d açılarının ölçüleri toplamı kaç derecedir?

.....

13 Düz bir sahil yolu AB doğrusu ile gösterilmiştir. Yol üzerindeki O noktasından denize [OC ve [OD iskeleleri uzanıyor. İki iskele birbirine **diktir** ve m(AOC) = **50°**dir. (5 puan)

a) m(DOB)'yi bulunuz. Çözüm yolunuzu açıklayınız.

.....

b) m(AOD)'yi bulunuz ve türünü yazınız.

.....

c) m(COB)'yi bulunuz.

.....

14 Arda, doğruların oluşturduğu açılarla ilgili aşağıdaki çıkarımları yazdı. Her çıkarımın yanına doğruysa **D**, yanlışsa **Y** yazınız. Yanlış olanların neden yanlış olduğunu açıklayınız. **(5 puan)**

a) İki doğru kesiştiğinde oluşan ters açılar eştir. (.....)

b) Komşu bütünler iki açının ikisi de geniş açı olabilir. (.....)

.....

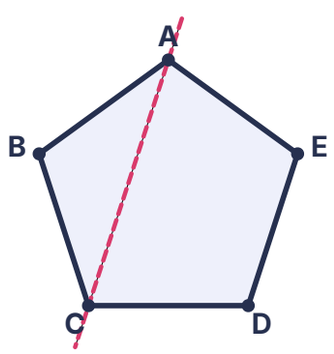
c) Kesişen iki doğrunun oluşturduğu açılardan biri dik açı ise diğer üçü de dik açıdır. (.....)

d) Paralel iki doğruyu kesen bir doğru, ölçüleri birbirinden farklı dört açı oluşturur. (.....)

.....

e) 90°lik bir açının komşu bütünleri de dik açıdır. (.....)

15 ABCDE beşgeni biçimindeki bir kâğıt, A ve C noktalarından geçen doğru boyunca kesiliyor. **(5 puan)**

a) Kesim sonunda oluşan iki çokgenin adlarını köşe harfleriyle birlikte yazınız.

.....

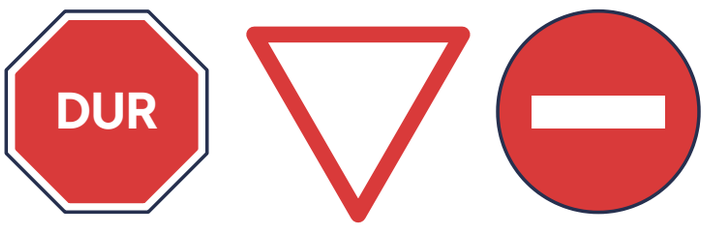
b) ABCDE beşgeni en az kaç doğrunun ardışık olarak kesişmesiyle oluşur?

.....

c) Can: "Bir dörtgeni tek bir doğruyla keserek bir üçgen ve bir beşgen elde edebilirim." diyor. Can haklı mıdır? Açıklayınız.

.....

16 Trafik eğitim parkında aşağıdaki I, II ve III numaralı levhalar bulunuyor. (5 puan)

I II III

a) Hangi levhaların biçimi çokgendir? Bu çokgenlerin adlarını yazınız.

.....

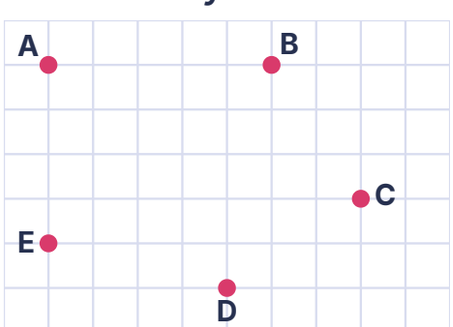
b) III numaralı levhanın biçimi neden çokgen değildir? Açıklayınız.

.....

c) I numaralı levhanın sınırı, en az kaç doğrunun ardışık kesişmesiyle oluşur? Bu çokgenin kaç köşesi vardır?

.....

17 Ece kareli zemindeki noktaları A → B → C → D → E → A sırasıyla cetvelle birleştirecek. (5 puan)

a) Oluşacak çokgenin adını yazınız.

.....

b) Bu çokgenin kenarlarını ve iç açılarını sembolle yazınız.

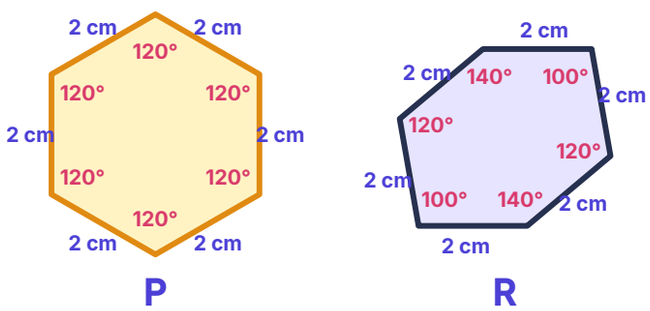
.....

.....

c) Ece C noktasını silip yerine [BD] üzerinde bir F noktası koyarak A → B → F → D → E → A sırasıyla birleştirirse oluşan şekil kaç kenarlı olur? Neden?

.....

18 Arıların bal peteğindeki bir hücre P altıgeniyle modellenmiştir. Mert de kenarları eşit uzunlukta olan R altıgenini çizdi. Kenar uzunlukları ve iç açı ölçüleri şekil üzerinde verilmiştir. **(5 puan)**

a) Hangi altıgen düzgün çokgendir? Nedenini açıklayınız. .....

b) R altıgeni neden düzgün çokgen değildir? .....

c) P altıgeninin çevre uzunluğu kaç cm'dir? .....

d) P altıgeninin bir köşesinden kaç köşegen çizilebilir? .....

19 Sınıfta "düzgün çokgen" konusu tartışılıyor. **(5 puan)**

a) Ali: "Bütün kenarları eşit olan her dörtgen düzgün çokgendir." Ali haklı mıdır? Bir örnekle açıklayınız.

.....

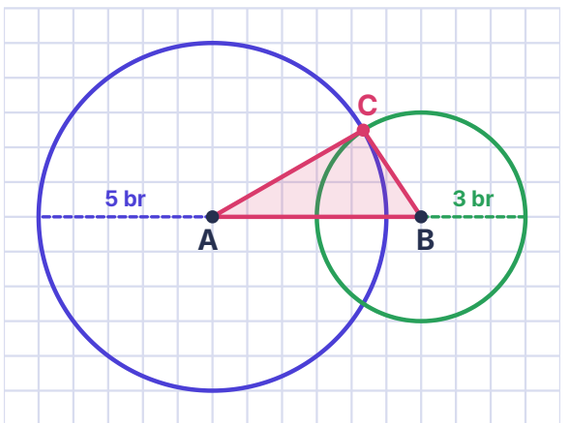
b) Zeynep: "Bütün iç açıları eşit olan her dörtgen düzgün çokgendir." Zeynep haklı mıdır? Bir örnekle açıklayınız.

.....

c) Düzgün dörtgenin adı nedir? Bir kenarı 7 cm olan düzgün dörtgenin çevre uzunluğunu bulunuz.

.....

20 Bir geometri yazılımında A merkezli **5 br** ve B merkezli **3 br** yarıçaplı iki çember çizildi; |AB| = **6 br**'dir. Çemberlerin kesişim noktalarından biri C olarak adlandırılıp ABC üçgeni oluşturuldu. *(Her karenin kenarı 1 br'dir.)* **(5 puan)**

a) |AC|, |BC| ve |AB| uzunluklarını yazınız. |AC| ve |BC|'yi nasıl bulduğunuzu açıklayınız.

.....

b) ABC üçgeninin kenarlarına göre çeşidini yazınız.

.....

c) A merkezli çember ve merkezler aynı kalmak koşuluyla B merkezli çemberin yarıçapı kaç br yapılırsa oluşan üçgen ikizkenar olur? İki farklı cevap yazınız.

.....

Cevap Anahtarı ve Kısa Çözümler

5. Sınıf Matematik · Efsane Set · 1. Dönem 1. Yazılı Deneme Sınavı

1 a) **Yarıçap** b) **300 cm** (çap = 2 × yarıçap = 2 × 150) c) **Pergel**; kazık sivri uç, çubuk kalemli uç *Puanlama: a 1, b 2 (cevap 1 + açıklama 1), c 2 (araç 1 + eşleştirme 1)* **(5 puan)**

Kazık çemberin merkezidir; gergin ipin uzunluğu, merkezden çember üzerindeki noktalara olan uzaklıktır. Bu yüzden [KA] yarıçaptır ve 150 cm'dir. Merkezden geçip çemberin karşılıklı iki noktasını birleştiren doğru parçası çaptır; çap yarıçapın 2 katıdır: 2 × 150 = 300 cm (3 m). Pergelde de sivri uç merkezde sabit durur, kalemli uç sabit açıklıkla döner; kazık sivri uca, çubuk kalemli uca, ipin uzunluğu pergelin açıklığına karşılık gelir.

2 a) **Cetvel** b) **Gönye** c) **Pergel** d) **Açıölçer** e) **|AC| = 3 cm** (|BC| = 2 cm yarıçap; 5 − 2 = 3) *Puanlama: a, b, c, d her biri 1; e 1* **(5 puan)**

Belirli uzunlukta doğru parçası cetvelle, dik doğru gönyeyle (dik köşesi kullanılarak), çember pergelle, belirli ölçüde açı açıölçerle çizilir. C noktası B merkezli çemberin üzerinde olduğundan |BC| yarıçapa, yani 2 cm'ye eşittir. C, [AB] üzerinde olduğundan |AC| = |AB| − |BC| = 5 − 2 = 3 cm olur.

3 a) **Yarıçap** b) **Çap**, |AB| = **60 cm** c) **3 cm** (pergel açıklığı = yarıçap = 6 : 2) *Puanlama: a 1, b 2 (eleman 1 + uzunluk 1), c 2 (cevap 1 + açıklama 1)* **(5 puan)**

[OC] merkezi çember üzerindeki bir noktaya bağladığı için yarıçaptır. [AB] merkezden geçip çemberin iki noktasını birleştirdiği için çaptır; çap yarıçapın 2 katıdır: 2 × 30 = 60 cm. Pergelle çizerken pergelin açıklığı yarıçap kadar olmalıdır. Çap 6 cm ise yarıçap 6 : 2 = 3 cm'dir; Kaan pergelini 3 cm açmalıdır.

4 a) **K**; PK ∥ d b) **L**; PL ⊥ d c) **Kesişen** doğrulardır (dik değil); PM yatay, d eğik olduğundan aralarındaki uzaklık değişir; zeminin sağ kenarında kesişirler. *Puanlama: a 2, b 2, c 1* **(5 puan)**

d doğrusu üzerinde sağa 3 birim gidildikçe 1 birim yukarı çıkılır. P'den K'ya sağa 6, yukarı 2 birim gidilir; bu da aynı eğimdir (6'ya 2 = 3'e 1), bu yüzden PK ∥ d. P'den L'ye sola 1, yukarı 3 birim gidilir; d'nin yönü (sağa 3, yukarı 1) ile bu yön gönyenin dik köşesine tam oturur, PL ⊥ d. PM yataydır; d ise sağa doğru yükselir ve zeminin sağ kenarında M ile aynı yükseklikteki noktadan geçer. Aralarındaki uzaklık her yerde aynı olmadığı için paralel değildir, kesişirler; açı 90° olmadığı için dik de değildir.

5 a) **a ∥ b** b) **c ⊥ a** c) **Haklıdır**; aynı doğruya dik iki doğru paraleldir, c ile e arasındaki uzaklık her yerde 9 m'dir. d) Örnek: tahtanın üst ve alt kenarı, merdiven basamakları, yaya geçidi çizgileri *Puanlama: a 1, b 1, c 2 (karar 1 + gerekçe 1), d 1* **(5 puan)**

Dikdörtgenin karşılıklı kenarları paraleldir: a ∥ b ve c ∥ d. Dikdörtgenin köşeleri dik açı olduğundan komşu kenarlar diktir: c ⊥ a. File çizgisi e de yan çizgilere diktir. Aynı doğruya dik olan iki doğru hiçbir zaman kesişmez, aralarındaki uzaklık her yerde aynıdır (sahanın yarısı 9 m); bu yüzden c ∥ e'dir ve Ayşe haklıdır.

6 a) **35°**; sıfırı [OA üzerinde olan dış sıra okunur b) Kerem **yanlış sırayı** (soldan başlayan iç sırayı) okumuştur: 180° − 35° = 145° c) m(BOC) = **90°, dik açı**; m(AOC) = **125°, geniş açı** *Puanlama: a 2, b 1, c 2* **(5 puan)**

[OA ışını sağdaki 0 üzerinde olduğundan, sağdan 0 ile başlayan dış sıra okunur: [OB 35'i gösterir, m(AOB) = 35°. Aynı noktada iç sırada 145 yazar; Kerem sıfırı [OA üzerinde olmayan sırayı okuduğu için 145° bulmuştur. [OC dış sırada 125'i gösterir: m(AOC) = 125° (90° ile 180° arasında, geniş). m(BOC) = 125° − 35° = 90° olduğundan dik açıdır.

7 a) m(KLM) = **45°**, m(PRS) = **90°**, m(TUV) = **135°**, m(XYZ) = **180°** b) KLM **dar**, PRS **dik**, TUV **geniş**, XYZ **doğru açı** c) **KLM ve TUV** (45° + 135° = 180°) *Puanlama: a 2, b 2, c 1* **(5 puan)**

PRS açısının kolları kareli zeminin yatay ve dikey çizgileri üzerindedir: 90°. KLM açısında bir kol yatay, diğeri karelerin köşegeni boyuncadır; köşegen dik açıyı iki eş parçaya böler: 45°. TUV açısında köşegen geriye doğrudur: 90° + 45° = 135°. XYZ açısının kolları zıt yönlü ve aynı doğru üzerindedir: 180°, doğru açı. 45° + 135° = 180° olduğundan KLM ile TUV'nin toplamı bir doğru açıya eşittir.

8 a) **30°** (doğru açı 180°, 180 : 6 = 30) b) **120°, geniş açı** c) **3 dilim** (3 × 30 = 90°) d) **2 dilim** (60°) *Puanlama: a 1, b 2 (ölçü 1 + tür 1), c 1, d 1* **(5 puan)**

Dış çubuklar bir doğru üzerinde olduğundan tamamen açık yelpaze bir doğru açı, yani 180° oluşturur. 6 eş dilim olduğundan bir dilim 180 : 6 = 30°dir. 4 dilim 4 × 30 = 120° eder; 90° ile 180° arasında olduğundan geniş açıdır. 3 dilim 90° yapar (dik açı). Dar açı 90°den küçük olmalıdır: 2 dilim 60° (dar), 3 dilim 90° (dar değil); en fazla 2 dilim açılabilir.

9 a) Hatalar: **merkez köşeye konmadı**, **sıfır çizgisi bir kolla çakıştırılmadı**. Doğrusu: merkez açının köşesine konur, sıfır çizgisi bir kolun üzerine getirilir, diğer kolun gösterdiği sayı (sıfırın bulunduğu sıradan) okunur. b) 70° **dar açı**; 2 × 70 = 140°, **geniş açı** *Puanlama: a 3 (her hata 1 + yöntem 1), b 2* **(5 puan)**

Açıölçerin merkezi açının köşesinde olmazsa okunan sayı açının ölçüsünü göstermez. Sıfır çizgisi bir kol üzerinde değilse okunan sayı doğrudan ölçü olmaz (iki kolun gösterdiği sayıların farkı alınmalıdır). Doğru ölçmede merkez köşeye, sıfır çizgisi bir kola yerleştirilir; diğer kolun kestiği sayı, sıfırdan başlayan sıradan okunur. 70° < 90° olduğundan dar açıdır; 140° ise 90° ile 180° arasında olduğundan geniş açıdır.

10 a) **II → IV → I → III** b) **60°, dar açı**; diğer sıra öbür uçtan 0 ile başlar, 180° − 120° = 60° c) **180°** *Puanlama: a 2, b 2 (ölçü ve tür 1 + neden 1), c 1* **(5 puan)**

Önce merkez köşeye (II), sonra sıfır çizgisi kola (IV) yerleştirilir; ardından istenen ölçü işaretlenir (I) ve köşe ile birleştirilir (III). Açıölçerin iki sırası zıt uçlardan başlar; bir sırada 120 olan noktanın hizasında öbür sırada 60 yazar. Elif'in işaretlediği yer, [OA ile 60°lik açı oluşturur; 60° < 90° olduğundan dar açıdır. 120° + 60° = 180°: iki açı birlikte doğru açı oluşturur.

11 a) **x = 65°**; komşu bütünler açılar (115° + x = 180°) b) **y = 115°**, ters açısıdır c) **z = 115°**; paralel doğrular kesenle aynı konumda eş açılar oluşturur d) **180°** *Puanlama: a 1, b 1, c 2 (ölçü 1 + açıklama 1), d 1* **(5 puan)**

115°lik açı ile x açısı komşudur ve dış kolları d doğrusu üzerindedir; birlikte doğru açı (180°) oluştururlar: x = 180° − 115° = 65°. y, 115°lik açının karşısındadır (ters açı); ters açılar eş olduğundan y = 115°. d ∥ e olduğundan k yolu iki rayla aynı açıları oluşturur; z, alttaki kesişimde 115°lik açıyla aynı konumdadır: z = 115°. x + z = 65° + 115° = 180°.

12 a) **a = 36°, b = 144°** (a + b = 180°, 5 eş parça: 180 : 5 = 36; 4 × 36 = 144) b) **c = 36°** (a'nın ters açısı), **d = 144°** (b'nin ters açısı) c) **360°** *Puanlama: a 2, b 2, c 1* **(5 puan)**

a ile b komşu bütünler açılardır, toplamları 180°dir. b, a'nın 4 katı olduğundan 180° beş eş parçaya bölünür: a = 180 : 5 = 36°, b = 4 × 36 = 144° (kontrol: 36 + 144 = 180). c açısı a'nın, d açısı b'nin karşısındadır; ters açılar eş olduğundan c = 36°, d = 144°. Toplam: 36 + 144 + 36 + 144 = 360°.

13 a) **40°** (50° + 90° + m(DOB) = 180°) b) **140°, geniş açı** c) **130°** *Puanlama: a 2, b 2, c 1* **(5 puan)**

A, O, B aynı doğru üzerinde olduğundan AOB doğru açıdır (180°). Bu doğru açı AOC, COD ve DOB açılarına ayrılmıştır: 50° + 90° + m(DOB) = 180°, m(DOB) = 180° − 140° = 40°. m(AOD) = 50° + 90° = 140° (geniş açı); ayrıca m(AOD) = 180° − 40° ile de bulunur. m(COB) = 90° + 40° = 130° ya da 180° − 50° = 130°.

14 a) **D** b) **Y**: iki geniş açının toplamı 180°den büyük olur c) **D** d) **Y**: en fazla iki farklı ölçü oluşur (ör. 70° ve 110°; kesen dikse hepsi 90°) e) **D** *Puanlama: her madde 1 (Y olanlarda gerekçe şart)* **(5 puan)**

Ters açılar her zaman eştir (a doğru). Komşu bütünler açıların toplamı 180°dir; ikisi de 90°den büyük olsaydı toplam 180°yi aşardı (b yanlış). Bir açı 90° ise komşusu 180° − 90° = 90°, ters açıları da 90° olur (c ve e doğru). Kesen doğru paralel doğrularla aynı açıları oluşturur ve her kesişimde komşu açılar bütünlerdir; bu yüzden oluşan sekiz açının yalnızca iki farklı ölçüsü olabilir (d yanlış).

15 a) **ABC üçgeni** ve **ACDE dörtgeni** b) **5** c) **Haklıdır**; doğru bir köşenin iki komşu kenarını keserse köşede bir üçgen, kalan parçada 5 köşeli bir beşgen oluşur. *Puanlama: a 2, b 1, c 2 (karar 1 + açıklama 1)* **(5 puan)**

AC doğrusu beşgeni iki kapalı şekle ayırır: A, B, C köşeli üçgen ve A, C, D, E köşeli dörtgen. Bir çokgenin her kenarı bir doğru üzerindedir; beşgenin 5 kenarı olduğundan 5 doğrunun ardışık kesişmesiyle oluşur. Bir kareyi, A köşesine yakın bir yerden [AB] ve [AD] kenarlarını kesen bir doğruyla kesersek A köşesinde küçük bir üçgen kalır; diğer parçanın köşeleri kesim noktası, B, C, D ve diğer kesim noktasıdır: 5 köşe, beşgen.

16 a) **I: sekizgen, II: üçgen** b) Sınırı **eğridir**; doğru parçalarından oluşmaz (çember/daire) c) **8 doğru, 8 köşe** *Puanlama: a 2, b 1, c 2* **(5 puan)**

Çokgen, ardışık olarak kesişen doğruların oluşturduğu kapalı şekildir; kenarları doğru parçasıdır. I numaralı levhanın 8 kenarı vardır (sekizgen), II numaralı levhanın 3 kenarı vardır (üçgen). III numaralı levhanın sınırı bir çemberdir; köşesi ve doğru parçası biçiminde kenarı yoktur, bu yüzden çokgen değildir. Sekizgenin her kenarı ayrı bir doğru üzerindedir: 8 doğru, 8 köşe.

17 a) **Beşgen** b) Kenarlar: **[AB], [BC], [CD], [DE], [EA]**; iç açılar: **EAB, ABC, BCD, CDE, DEA** c) **4 kenarlı (dörtgen ABDE)**; B, F, D aynı doğru üzerinde olduğundan [BF] ve [FD] tek kenar [BD] olur, F köşe değildir. *Puanlama: a 1, b 2 (kenarlar 1 + açılar 1), c 2* **(5 puan)**

Beş nokta, ardışık üçü aynı doğru üzerinde olmayacak biçimde birleştirildiğinden 5 kenarlı, 5 köşeli kapalı bir şekil oluşur: beşgen. Kenarlar ardışık köşeleri birleştiren doğru parçalarıdır; iç açıların köşesi ortadaki harfle yazılır (ör. ABC açısının köşesi B). F noktası [BD] üzerinde olduğundan B, F ve D aynı doğrudadır; bu doğru parçaları tek bir kenar oluşturur ve şekil A, B, D, E köşeli bir dörtgen olur.

18 a) **P**; bütün kenarları (2 cm) ve bütün iç açıları (120°) eşit b) Kenarları eşit ama **iç açıları eşit değil** (100°, 140°, 120°) c) **12 cm** (6 × 2) d) **3** *Puanlama: a 2, b 1, c 1, d 1* **(5 puan)**

Düzgün çokgende hem bütün kenar uzunlukları hem de bütün iç açı ölçüleri eşittir. P'nin 6 kenarı 2 cm, 6 açısı 120°dir; P düzgün altıgendir. R'nin kenarları eşit olsa da açıları 100°, 140° ve 120°dir; açıları eşit olmadığı için düzgün değildir. P'nin çevresi 6 × 2 = 12 cm'dir. Bir köşe kendisiyle ve iki komşu köşesiyle köşegen oluşturmaz: 6 − 3 = 3 köşegen çizilir.

19 a) **Haklı değildir**; ör. açıları 60° ve 120° olan eşkenar dörtgenin kenarları eşit, açıları eşit değil b) **Haklı değildir**; ör. 6 cm × 3 cm'lik dikdörtgenin açıları eşit (90°), kenarları eşit değil c) **Kare**; çevre 4 × 7 = **28 cm** *Puanlama: a 2 (karar 1 + örnek 1), b 2 (karar 1 + örnek 1), c 1* **(5 puan)**

Bir çokgenin düzgün olması için iki koşul birlikte sağlanmalıdır: bütün kenarlar eşit ve bütün iç açılar eşit. Eşkenar dörtgende yalnızca kenarlar, kare olmayan dikdörtgende yalnızca açılar eşittir; ikisi de düzgün değildir. Hem kenarları hem açıları eşit olan dörtgen karedir; çevresi 7 + 7 + 7 + 7 = 28 cm.

20 a) |AC| = **5 br**, |BC| = **3 br**, |AB| = **6 br**; C iki çemberin de üzerinde olduğundan uzaklıkları yarıçaplara eşittir b) **Çeşitkenar üçgen** c) **5 br** (kenarlar 5, 5, 6) veya **6 br** (kenarlar 5, 6, 6)
Puanlama: a 2, b 1, c 2 (her cevap 1) **(5 puan)**

C noktası A merkezli çemberin üzerinde olduğundan |AC| bu çemberin yarıçapına (5 br), B merkezli çemberin üzerinde olduğundan |BC| o çemberin yarıçapına (3 br) eşittir. |AB| kareli zeminde 6 birimdir. 5, 3 ve 6 birbirinden farklı olduğu için üçgen çeşitkenardır. İkizkenar olması için iki kenar eşit olmalıdır: B'nin yarıçapı 5 br olursa |BC| = |AC| = 5 br; 6 br olursa |BC| = |AB| = 6 br olur. Her iki durumda da çemberler iki noktada kesişir.

YAZILI PUSULASI

Çözümlere buradan ulaş

5. Sınıf Matematik · 2026-2027 · 1. dönem 1. yazılı

Telefonunun kamerasıyla ilgili QR kodunu okut.
Ekrandan okuyorsan QR koduna dokunabilirsin.

CEVAP VE ÇÖZÜMLER

Yazılı cevaplar ve çözüm sayfası
Ücretsiz erişim

VİDEO ÇÖZÜMÜ

Bu PDF’nin ilgili videosu ve durumu
Premium videolar uygulamada açılır

Video henüz eklenmediyse sağdaki sayfada belirtilir.
Video sonradan eklendiğinde aynı QR kodu kullanılabilir.

Bu erişim kartı Yazılı Pusulası tarafından eklenmiştir.
Önceki soru ve cevap sayfaları değiştirilmemiştir.
kaynaklar.net